

Podkowieńska Wyższa Szkoła Medyczna im. Z. i J. Łyko

Syllabus przedmiotowy 2016/2017 - 2018/2019 r.

Wydział	Fizjoterapii
Kierunek studiów	Fizjoterapia
Specjalność	-----
Forma studiów	Stacjonarne / Niestacjonarne
Stopień studiów	I
Profil kształcenia	Praktyczny
Okres kształcenia	3 lata / 6 sem.

1. Przedmiot

Nazwa przedmiotu	Anatomia ogólna
Kategoria przedmiotu	Podstawowy
Liczba punktów ECTS	6
Język wykładowy	polski
Rok studiów/ semestr	I rok, I, II, semestr

2. Forma zajęć, liczba godzin w planie studiów

Wykład	Ćwiczenia	Konwersatorium	Lektorat	Seminarium	Praktyka
45	45	-	-	-	-

3. Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studenta z pojęciami w zakresie anatomii ogólnej człowieka,
C2	Opanowanie przez studenta wiedzy w zakresie topografii, budowy, funkcji, narządów, układów i wykazania powiązań między układami w zakresie funkcjonowania organizmu
C3	Opanowanie przez studenta wiedzy w zakresie budowy i funkcji układu ruchu.
C4	Opanowanie przez studenta umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej z obszaru anatomii w zakresie fizjoterapii.

4. Potrafi pracować w zespole.

4. Wymagania wstępne

1	Wiedza ze szkoły średniej z zakresu budowy anatomicznej układów organizmu człowieka, a w szczególności aparatu ruchu człowieka w kontekście jego funkcjonowania.
2	
3	

5. Przedmiotowe efekty kształcenia

PW1	Student zna podstawowe pojęcia z anatomii ogólnej człowieka,
PW2	Student zna i wyjaśnia budowę poszczególnych układów i narządów człowieka
PW3	Student zna podstawy funkcji narządów i układów
PW 4	Student zna zasadnicze różnice budowy i funkcjonowania narządów i układów człowieka dorosłego i dziecka
PW5	Student określa współzależności układów w zakresie funkcjonowania organizmu
PU1	Student posiada umiejętność identyfikowania szczegółów anatomicznych potrafi wskazać je na modelu, żywym człowieku, preparacie.
PK1	Student posiada umiejętność posługiwania się zdobytą wiedzą jako bazą teoretyczną w opanowaniu dyscyplin klinicznych

6. Treści programowe

Lp	Tematyka zajęć – Wykłady	L.g.
Wd1.	Wprowadzenie do anatomii. Zapoznanie z wymaganiami edukacyjnymi, Podstawowa terminologia z zakresu anatomii człowieka. Ogólna budowa ciała człowieka. Prawa fizjologiczne organizmu człowieka. Okolice i linie ciała. Osie i płaszczyzny ciała. Kierunki i położenia w przestrzeni. Topografia układów i narządów wewnętrznych.	4
Wd2.	Skóra. Budowa warstwowa skóry. Twory nabłonkowe skóry. Budowa i funkcje gruczołów potowych i łojowych oraz włosów i paznokci. Budowa sutka	2
Wd3.	Układ ruchu – wprowadzenie. Budowa i funkcje szkieletu. Typy i funkcje kości (kość jako element podporowy, ruchowy, ochronny). Rodzaje połączeń kości. Budowa i rodzaje stawów. Rola torebek stawowych i więzadeł. Podział kośćca.	2
Wd4.	Układ ruchu – wprowadzenie. Budowa, kształt i właściwości mięśni szkieletowych. Narządy dodatkowe mięśni. Ogólne wiadomości o czynnościach mięśni (czynniki warunkujące pracę mięśni, mięśnie synergiczne i antagonistyczne). Podział topograficzny mięśni. Specjalizacja czynnościowa mięśni (wpływ na bierną część układu ruchu).	2
Wd5.	Układ ruchu. Budowa kręgosłupa – rodzaje kręgów i ich połączenia. Budowa i funkcje jądra miażdżystego. Kości i połączenia stawowe: klatki piersiowej. Topografia i czynności poszczególnych grup mięśniowych grzbietu, klatki piersiowej i brzucha.	6

Wd6.	Kości i połączenia stawowe: obręczy kończyny górnej i części wolnej, Topografia i czynności poszczególnych grup mięśniowych kończyny górnej	6
Wd7.	Kości i połączenia stawowe: obręczy kończyny dolnej i części wolnej, Topografia i czynności poszczególnych grup mięśniowych kończyny dolnej	4
Wd8.	Kości czaszki – rodzaje i ich połączenia. Kości mózgowczaszki i twarzoczaszki. Jamy i doły czaszki. Topografia i czynności poszczególnych grup mięśniowych	4
Wd9.	Układ nerwowy – Wprowadzenie. Budowa i funkcje układu nerwowego. Podział układu nerwowego – topograficzny i czynnościowy. Budowa i funkcje tkanki nerwowej. Rola tkanki glicyjowej. Budowa i rodzaje nerwów – różnice morfologiczne i czynnościowe. Łuk odruchowy. Przewodzenie synaptyczne.	2
Wd10.	Układ nerwowy – Ośrodkowy układ nerwowy. Opony mózgowo-rdzeniowe i krążenie płynu mózgowo-rdzeniowego. Budowa mózgowia z uwzględnieniem podziału czynnościowego: pień mózgu, mózdzek, półkule mózgowie. Lokalizacja jąder czuciowych i ruchowych. Charakterystyka i rozmieszczenie ośrodków w korze mózgowej i mózdzku. Budowa rdzenia kręgowego i jego funkcje. Drogi ruchowe, czuciowe, kojarzeniowe – znaczenie funkcjonalne. Drogi nerwowe wstępujące i zstępujące. Drogi zmysłowe.	4
Wd11.	Układ nerwowy – Obwodowy układ nerwowy. Nerwy rdzeniowe. Sploty nerwowe. Topografia unerwienia obwodowego. Budowa i funkcje autonomicznego układu nerwowego.	2
Wd12.	Układ krążenia. Budowa i funkcje układu krążenia – duży i mały krwiobieg, układ wrotny. Budowa i rodzaje naczyń krwionośnych. Topografia naczyń tętnicznych i naczyń żylnych. Topografia żył skórnych. Budowa wewnętrzna i zewnętrzna serca. Unaczynienie i unerwienie serca. Budowa i funkcje układu chłonnego. Topografia naczyń chłonnych. Lokalizacja i budowa węzłów chłonnych. Budowa narządów para limfatycznych. Układ dokrewny. Rodzaje i lokalizacja gruczołów dokrewnych. Budowa i funkcje wydzielnicze gruczołów dokrewnych.	2
Wd13.	Układ oddechowy. Topografia dróg oddechowych. Budowa i funkcje poszczególnych odcinków dróg oddechowych. Budowa i rola płuc. Opłucna i jej znaczenie.	1
Wd14.	Układ pokarmowy. Topografia układu pokarmowego. Budowa poszczególnych odcinków przewodu pokarmowego: jama ustna, gardło przełyk, żołądek, jelita. Budowa wielkich gruczołów trawiennych: wątroba i trzustka. Otrzewna.	1

Wd15.	Układ moczowo – płciowy. Topografia i rola układu moczowego. Budowa poszczególnych odcinków dróg układu moczowego: moczowody, pęcherz moczowy, cewka moczowa. Budowa makroskopowa i mikroskopowa nerek. Budowa i funkcje męskich narządów płciowych – wewnętrznych i zewnętrznych. Budowa i funkcje żeńskich narządów płciowych – wewnętrznych i zewnętrznych.	1
Wd16.	Narządy zmysłów. Budowa i podział funkcjonalny receptorów. Czucie eksteroreceptywne, proprioreceptywne, interoreceptywne. Budowa gałki ocznej. Układ optyczny oka. Akomodacja oka. Konwergencja oczu. Kontrola ruchów gałki ocznej. Budowa i funkcje: powiek, spojówek, dróg i gruczołu łzowego. Budowa i funkcje narządu słuchu. Rezonans fal akustycznych. Odbiór impulsów słuchowych – drogi przewodzenia do kory mózgowej. Budowa i funkcje błędnika. Drogi przewodzenia impulsów z błędnika. Zmysł powonienia. Lokalizacja komórek węchowych. Nici węchowe i drogi przewodzenia impulsów węchowych. Zmysł smaku. Budowa i rozmieszczenie kubków smakowych w błonie śluzowej języka.	2
Tematyka ćwiczeń		
Ćw1.	Prezentacja w zakresie układ ruchu. Budowa kręgosłupa – rodzaje kręgów i ich połączenia. Budowa i funkcje jądra miażdżystego. Kości i połączenia stawowe: klatki piersiowej. Praca z atlasem anatomicznym	6
Ćw2.	Prezentacja i slajdy w zakresie układ ruchu. Praca z atlasem anatomicznym. Topografia i czynności poszczególnych grup mięśniowych grzbietu, klatki piersiowej i brzucha. Lokalizacja czynnościowa i topograficzna w obrębie szkieletu kostnego. Film.	6
Cw3	Prezentacja i slajdy w zakresie układ ruchu. Praca z atlasem anatomicznym Kości i połączenia stawowe: obręczy kończyny górnej i części wolnej, Topografia i czynności poszczególnych grup mięśniowych kończyny górnej.	6
Ćw4.	Prezentacja i slajdy w zakresie układ ruchu. Praca z atlasem anatomicznym. Kości i połączenia stawowe: obręczy kończyny dolnej i części wolnej, Topografia i czynności poszczególnych grup mięśniowych kończyny dolnej	6
Ćw5.	Prezentacja i slajdy w zakresie układ ruchu. Praca z atlasem anatomicznym. Kości czaszki – rodzaje i ich połączenia. Kości mózgowcowej i twarzoczaszki. Jamy i doły czaszki. Topografia i czynności poszczególnych grup mięśniowych	6
Ćw6.	Prezentacja i slajdy w zakresie układ nerwowego. Praca z atlasem anatomicznym. Budowa mózgowia z uwzględnieniem podziału czynnościowego: pień mózgu, mózdzek, półkule mózgowe. Lokalizacja jąder czuciowych i ruchowych. Charakterystyka i rozmieszczenie ośrodków w korze mózgowej i mózdzku. Budowa rdzenia kręgowego i jego funkcje.	4
Ćw7.	Prezentacja i slajdy. Praca z atlasem anatomicznym. Obwodowy układ nerwowy. Nerwy rdzeniowe. Sploty nerwowe. Topografia unerwienia obwodowego.	3
Ćw8.	Prezentacja i slajdy. Praca z atlasem anatomicznym. Budowa i rodzaje naczyń krwionośnych. Topografia naczyń tętniczych i naczyń żylnych. Topografia żył skórnych. Budowa wewnętrzna i zewnętrzna serca.	3

Ćw9.	Prezentacja i slajdy. Praca z atlasem anatomicznym. Topografia dróg oddechowych. Budowa i funkcje poszczególnych odcinków dróg oddechowych. Budowa i rola płuc. Oddychanie.	3
Ćw10.	Prezentacja i slajdy. Praca z atlasem anatomicznym. Układ pokarmowy. Układ moczowo – płciowy.	2

7. Literatura

Lp.	Obowiązkowa
1.	Feneis H.: Ilustrowana anatomia człowieka, PZWL, Warszawa
2.	Feneis H.: Ilustrowany słownik międzynarodowego mianownictwa anatomicznego, PZWL. Warszawa
3.	Gołąb P.: Anatomia czynnościowa i kliniczna , PZWL, Warszawa
4.	Grant A. L.: Atlas anatomii, W. Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław
5.	Ignasiak Z., Janusz A., Jarosińska A.: Anatomia człowieka, Wydawnictwo AWF, Wrocław
Uzupełniająca	
1.	Kahle W., Leonhardt H., Platzer W., Podręczny atlas anatomii człowieka, Wydawnictwo Medyczne, Brema.
2.	Krechowiecki A., Czerwiński F.: Zarys anatomii człowieka, PZWL, Warszawa
3.	Bochenek A., Reicher M.: Anatomia człowieka, t. I-IV, PZWL Warszawa
4.	Sobota: Anatomia 1,2, Urban & Partner, Wrocław
5.	Yokochi Ch., Rohen J.W.: Fotograficzny atlas anatomii człowieka, PZWL, Warszawa
6.	Narkiewicz O., Morys J.: Neuroanatomia czynnościowa, PZWL, Warszawa.
7.	Sokołowska – Pituchowa J.: Anatomia człowieka, PZWL, Warszawa

8. Metody dydaktyczne

Metoda dydaktyczna	Symbol realizowanego tematu
Wykład informacyjny	Wd2. - Wd13
Wykład problemowy	Wd1.
Prezentacje	Ćw1. - Ćw10.
Referaty	Wd14 – Wd16
Film	Ćw2.

9. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Liczba godzin
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim	98

Liczba godzin w planie studiów	90
Konsultacje	4
Egzamin, zaliczenie	4
Samodzielna praca studenta	45
Przygotowanie do zajęć, w tym studiowanie literatury	20
Przygotowanie referatu, projektu, prezentacji i innych	5
Przygotowanie się do egzaminu, zaliczenia, sprawdzianu	20
Inne	0
Całkowity nakład pracy studenta w godzinach	143
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4,5

10. Warunki dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu

1.	Uczestnictwo w co najmniej 60% zajęć określonych planem studiów
2.	Przygotowanie i złożenie referatu na wyznaczony przez prowadzącego temat
3.	Przygotowanie prezentacji i przedstawienie jej na ćwiczeniach

11. Metody weryfikacji przedmiotowych efektów kształcenia

Metoda weryfikacji efektów kształcenia	Symbol efektu przedmiotowego
Referat	PW2
Zaliczenie pisemne z pytaniami opisowymi	PW1. - PW5
Egzamin pisemny – test – pytania zamknięte	PW1. - PW5

Efekty PU1 i PK1 są weryfikowane na innych przedmiotach opierających się na anatomii i praktykach zawodowych

12. Kryteria oceny

Na ocenę 2,0	Student nie opanował podstawowych treści nauczania, nie spełnia wymagań na ocenę dostateczny. Nie jest w stanie przyswoić nowych wiadomości, w oparciu o wcześniejsze treści omawiane na zajęciach
Na ocenę 3,0	Student opanował w zakresie podstawowy materiał podany na zajęciach. Posługuje się z podstawową terminologią w zakresie wiedzy wymaganej w zakresie treściach nauczania przedmiotu. Zapamiętał i umie zaprezentować podstawowe wiadomości z poszczególnych działów tematycznych.
Na ocenę 3,5	Student zna i samodzielnie prezentuje wiedzę w zakresie podstawowych wiadomości Wykorzystuje posiadaną wiedzę w typowych sytuacjach związanych z omawianiem kolejnych tematów. Rozumie zagadnienia omawiane na zajęciach. Czynnie uczestniczy w procesie nauczania.

Na ocenę 4,0	Student zna i i prawidłowo interpretuje omawiane treści umie je logicznie prezentować. Umie porównywać i selekcjonować omawiane zagadnienia. Umie łączyć omawiane zagadnienia z różnych działów tematycznych, formułuje samodzielnie wnioski.. Wykorzystuje treści nauczania wynikające z innych przedmiotów. W sposób poprawny wykorzystuje posiadaną wiedzę w zadaniach praktycznych. Wykazuje zainteresowanie problematyką omawianą na zajęciach.
Na ocenę 4,5	Student opanował w pełni treści omawiane na zajęciach.. W sposób samodzielny wyszukuje wiadomości dotyczące treści nauczania w różnych źródłach informacji, prawidłowo je selekcjonuje i interpretuje. Analizuje i określa zastosowanie praktyczne wiadomości wynikające z treści nauczania. Stosuje posiadaną wiedzę w sytuacjach problemowych
Na ocenę 5,0	Posiada wiedzę dotyczącą przedmiotu w pełnym zakresie wymagań programowych Umie łączyć poszczególne treści z różnych przedmiotów i działów tematycznych w całość, przedstawić je w formie prezentacji lub sprawozdania. Jego wiadomości i umiejętności są złożone twórcze naukowo i wykraczają poza program nauczania,. Podjejuje zadania wymagające samodzielnej pracy, potrafi kierować pracą innych studentów.

13. Macierz realizacji przedmiotu

Treści kształcenia zgodnie z symbolami	Przedmiotowe efekty kształcenia	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia	Nasylenie realizacji efektu kierunkow ego
Wd1	PW1; PW2	FZ1P_W01; W03	++
Wd2	PW2	FZ1P_W03	++
Wd3	PW1; PW2; PW4	FZ1P_W01; W03	+
Wd4	PW1; PW2; PW4	FZ1P_W01; W03	+
Wd5	PW2; PW3; PW5	FZ1P_W03; W06; W07; W08	++
Wd6	PW2; PW3; PW5	FZ1P_W03; W06; W07; W08	++
Wd7	PW2; PW3; PW5	FZ1P_W03; W06; W07; W08	++
Wd8	PW2; PW3; PW5	FZ1P_W03; W06; W07; W08	++
Wd9	PW1; PW2; PW4; PW5	FZ1P_W01	+
Wd10	PW2; PW3; PW5;	FZ1P_W03; W06; W07; W08	++
Wd11	PW2; PW3; PW5	FZ1P_W03; W06; W07; W08	++
Wd12	PW2; PW5	FZ1P_W03; W07;	++
Wd13	PW2; PW5	FZ1P_W03; W07;	++
Wd14	PW2; PW5	FZ1P_W03; W07;	++
Wd15	PW2; PW5	FZ1P_W03; W07;	++

Wd16	PW2;	FZ1P_W03; W07;	
Ćw.1	PW2; PU1	FZ1P_W03; FZ1P_U16; U20	+++
Ćw.2	PW2; PU1	FZ1P_W03; FZ1P_U16; U20	+++
Ćw.3	PW2; PU1	FZ1P_W03; FZ1P_U16; U20	+++
Ćw.4	PW2; PU1	FZ1P_W03; FZ1P_U16; U20	+++
Ćw.5	PW2; PU1	FZ1P_W03; FZ1P_U16; U20	+++
Ćw.6	PW2; PU1	FZ1P_W03; FZ1P_U16; U20	+++
Ćw.7	PW2; PU1	FZ1P_W03; FZ1P_U16; U20	+++
Ćw.8	PW2; PU1	FZ1P_W03; FZ1P_U16; U20	+++
Ćw.9	PW2; PU1	FZ1P_W03; FZ1P_U16; U20	+++
Ćw.10	PW2; PU1	FZ1P_W03; FZ1P_U16; U20	+++

14. Prowadzący przedmiot

Osoba odpowiedzialna za przedmiot	Dr Michał Dwornik
Osoba prowadząca wykład	Dr Michał Dwornik
Osoba prowadząca ćwiczenia	Mgr Danuta Drygas

Podpisy prowadzących i osoby odpowiedzialnej za przedmiot:

1.
2.
3.